

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра економічної теорії

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність – 051 «Економіка»

Освітня програма/спеціалізація – «Бізнес-економіка»

Статус дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2018, 2019

Харків – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління конфліктами» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» фінансово-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 16 с.

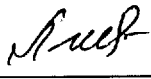
Розробник

Нескородєв Семен Миколайович – доцент кафедри економічної теорії,
кандидат економічних наук, доцент

Гарант освітньої програми

Шевченко Людмила Степанівна – завідувачка кафедри економічної
теорії, докторка економічних наук, професорка

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії
(протокол № 10 від 12 червня 2020 р.)

Завідувачка кафедри Л. С. Шевченко

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Програма навчальної дисципліни.....	6
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	9
5. Теми лекційних і практичних занять.....	10
5.1. Теми лекційних занять.....	10
5.2. Теми практичних занять	11
6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання	12
7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	14

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління конфліктами» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка» підготовки бакалаврів спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5,0	Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»	За вибором студента	За вибором студента
Модулів – 4		Рік підготовки: 2-4-й	Рік підготовки: 2-4-й
	Спеціальність – 051 «Економіка»	семестр	семестр
Загальна кількість годин - 150		3-8-й	3-8-й
	Спеціалізація – «Бізнес-економіка»	Лекції	Лекції
		30 год.	6 год.
	Рівень освіти – перший (бакалаврський)	Практичні заняття	Практичні заняття
		44 год.	8 год.
	Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4-6, самостійної роботи студента - 4-5.	Самостійна робота	Самостійна робота
		76 год.	136 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів теоретичних знань з управління конфліктами, оволодіння практичними навичками врегулювання конфліктів різних рівнів, боротьби з наслідками стресу як побічного явища конфліктних ситуацій.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань щодо змісту, технологій та методів управління конфліктами;
- оволодіння науковими підходами вітчизняної та закордонної конфліктології до проведення теоретичних, експериментальних і прикладних досліджень;
- формування здатності до виявлення причин, структури та змісту конфлікту;
- опанування інструментарію та методів управління конфліктами різних рівнів;
- оволодіння сучасними методами й методиками попередження власних стресів у менеджерів і боротьби з їх наслідками у підлеглих.

Пререквізити: «Менеджмент», «Поведінкова економіка», «Теорія

організацій».

Кореквізити: «Економіка праці та соціально-трудові відносини», «Управління персоналом».

Постреквізити: «Бізнес-консалтинг», «Трудове право».

Мова навчання – українська.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

1.	Застосувати фундаментальні знання теорії конфліктології для обґрунтування сутності, природи та чинників розвитку конфліктів різного рівня.
2.	Здійснити комплексну діагностику конфліктів та виявити суперечності, які є глибинною основою конфліктів.
3.	Виявити структуру конфлікту, його учасників і групи підтримки, мотиви та інтереси учасників конфлікту для оптимізації їх взаємостосунків.
4.	Ефективно управляти особистісним рівнем конфліктності та стресом у процесі міжособистісного спілкування.
5.	Застосувати доцільні методи управління для зниження конфліктності на індивідуальному та організаційному рівнях.
6.	Запропонувати заходи розв'язання внутрішньоособистісних і міжособистісних конфліктів на підприємстві.
7.	Застосувати трансакційний аналіз для виявлення психологічної ролі учасника конфлікту та подальшого управління його трансакційною позицією.
8.	Спрогнозувати динаміку конфлікту з урахуванням впливу чинників зовнішнього середовища.

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Бізнес-економіка», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК15. Уміння працювати в команді, визначати інтереси і мотиви поведінки інших осіб.

ЗК16. Здатність бути лідером, брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах.

Спеціальних компетентностей:

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з урахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Програмних результатів навчання:

ПРН1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

ПРН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами та у невизначених умовах.

ПРН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

ПРН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ

Тема 1. Сутність конфлікту і його природа

Поняття «конфлікт». Природа конфлікту. Конфлікт як неминучість. Класифікація конфліктів за різними ознаками. Роль конфлікту в становленні історії людства. Конфліктологія як наука. Предмет і зміст навчальної дисципліни «Управління конфліктами». Методологія і методи вивчення навчальної дисципліни.

Тема 2. Структура конфлікту

Поняття структури конфлікту. Основні елементи структури конфлікту, їх характеристика. Предмет та об'єкт конфлікту. Основні учасники конфлікту, групи підтримки, другорядні учасники конфлікту. Типова та ускладнені структури конфлікту. Внутрішні та зовнішні елементи конфлікту.

Тема 3. Динаміка конфлікту

Конфлікт як процес і його стадії: динаміка конфліктів. Основні періоди та етапи конфлікту, їх загальна характеристика. Латентний період конфлікту, відкритий період конфлікту, постконфліктний період. Ескалація конфлікту як основний етап конфлікту.

Тема 4. Стратегії та тактики участі в конфлікті

Поняття стратегії та тактики участі в конфлікті. Модель Томаса-Кілмена для відображення основних стратегій участі в конфлікті. Основні стратегії участі в конфлікті та їх характеристики. Основні тактики участі в конфлікті та їх характеристики.

Модуль 2. ВНУТРІШНЬООСОБИСТІСНІ ТА МІЖОСОБИСТІСНІ КОНФЛІКТИ

Тема 5. Внутрішньоособистісні конфлікти

Внутрішня структура особистості за З. Фрейдом. Механізм взаємодії структурних елементів психіки. Основні види внутрішньоособистісних суперечностей і конфліктів. Психологічні захисти та їх види. Характеристика найчастіших різновидів психологічного захисту: заперечення, придушення, раціоналізація, витіснення, проєкція, деперсоналізація, відчуження, ідентифікація, компенсація, сублімація, катарсис і регресія.

Тема 6. Трансакційний аналіз внутрішньоособистісних та міжособистісних конфліктів

Внутрішня структура особистості за Е. Берном. Характеристика кожної структурної частини особистості. Основні поняття теорії трансакційного аналізу. Основи трансакційного аналізу. Види трансакцій: паралельні, пересічні, приховані. Взаємодія внутрішньоособистісних структур у міжособистісному спілкуванні. Управління конфліктом на підставі трансакційного аналізу.

Тема 7. Конфліктогени як причини виникнення міжособистісних конфліктів

Поняття «конфліктогену», його типи. Ескалація конфліктогенів. Механізм виникнення конфліктогенів на підставі ескалації. Правила взаємодії з конфліктогенами. Принцип амортизації конфліктогенів. Принцип суперамортизації конфліктогенів.

Модуль 3. ОСОБЛИВІ ТИПИ КОНФЛІКТІВ. ОСОБЛИВОСТІ КОНФЛІКТІВ У РІЗНИХ СФЕРАХ

Тема 8. Природа конфліктів у трудовому колективі

Трудовий колектив як центр походження конфліктів. Характеристика типів конфліктів у трудовому колективі. Соціальне партнерство, зміцнення інституціональних стосунків. Причини конфліктів між керівником і підлеглими. Умови й способи попередження конфліктів «по вертикалі». Вирішення конфліктів між керівником і підлеглими.

Тема 9. Інноваційні конфлікти

Інновація як об'єкт конфлікту. Конфліктність у період упровадження

інновацій. Особливості інноваційних міжособистісних конфліктів. Причини виникнення конфліктів протягом упровадження інновацій. Регулювання інноваційних конфліктів. Шляхи подолання опору колективу, механізмів гальмування реформ.

Тема 10. Управлінські конфлікти

Системний підхід до управління. Основні типи суперечностей у системі управління. Аналіз конкурентного середовища, наявність компаній-монополістів або таких, що займають домінуючу позицію в галузі та на ринку. Сегментація (розподіл) ринку між конкурентами підприємства. Аналіз сильних і слабких сторін підприємства та конкурентів. SWOT -аналіз.

Тема 11. Юридичні конфлікти

Поняття юридичного конфлікту. Об'єкт юридичного конфлікту. Предмет юридичного конфлікту. Причини юридичних конфліктів.

Об'єктивна та суб'єктивна сторони юридичного конфлікту. Типологія юридичних конфліктів. Помилкові юридичні конфлікти. Динаміка юридичних конфліктів. Стадії розвитку динаміки юридичного конфлікту.

Урегулювання юридичних конфліктів. Засоби вирішення юридичного конфлікту.

Модуль 4. УПРАВЛІННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТАМИ

Тема 12. Управління конфліктами

Зміст управління конфліктами. Прогнозування, попередження, регулювання, розв'язання конфлікту. Підходи до управління конфліктами. Структурний підхід до управління конфліктами. Динамічний підхід до управління конфліктами. Генетичний (причинно-наслідковий) підхід до управління конфліктами. Інноваційний підхід до управління конфліктами.

Тема 13. Переговори як метод урегулювання та вирішення конфліктів

Сутність переговорів. Переговорний процес та його стадії. Основні стратегії переговорів у вирішенні конфліктів. Позиція сторін у переговорах та зона компромісних пропозицій. Тактика ведення переговорів. Контртактики ведення переговорів. Закріплення результатів переговорів. Засоби підвищення задоволення результатами переговорів другої сторони.

Тема 14. Посередництво (медіація) в регулюванні конфліктів

Сутність медіації. Медіації як одна з форм вирішення конфліктів. Роль медіаторів. Принципи медіації. Посередництво та головні умови досягнення успіху. Процес медіації. Техніка медіації. Результативність участі медіатора у врегулюванні конфлікту, тактики взаємодії третьої сторони з опонентами при врегулюванні конфлікту: вислуховування по черзі, угода, човникова дипломатія, тиск на одного з опонентів, директивний вплив.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

Тема навчальної дисципліни	Обсяг у годинах							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
		Л	ПЗ	СРС		Л	ПЗ	СРС
Модуль 1. Теоретичні основи управління конфліктами.								
1. Сутність конфлікту і його природа.	8	2	2	4	8			8
2. Структура конфлікту.	8	2	2	4	8	2	2	4
3. Динаміка конфлікту.	8	2	2	4	8			8
4. Стратегії та тактики участі в конфлікті.	8	2	2	4	8			8
<i>Разом</i>	<i>32</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>16</i>	<i>32</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>28</i>
Модуль 2. Внутрішньоособистісні та міжособистісні конфлікти.								
5. Внутрішньоособистісні конфлікти	12	2	4	6	12		2	10
6. Трансакційний аналіз внутрішньоособистісних та міжособистісних конфліктів.	12	2	4	6	12	2		10
7. Конфліктогени як причини виникнення міжособистісних конфліктів.	10	2	2	6	10			10
<i>Разом</i>	<i>34</i>	<i>6</i>	<i>10</i>	<i>18</i>	<i>34</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>30</i>
Модуль 3. Особливі типи конфліктів. Особливості конфліктів у різних сферах.								
8. Природа конфліктів у трудовому колективі.	12	2	4	6	12		2	10
9. Інноваційні конфлікти.	12	2	4	6	12			12
10. Управлінські конфлікти.	14	2	4	6	14			14
11. Юридичні конфлікти.	12	2	4	6	12			12
<i>Разом</i>	<i>50</i>	<i>10</i>	<i>16</i>	<i>24</i>	<i>50</i>		<i>2</i>	<i>48</i>
Модуль 4. Управління та регулювання конфліктами.								
12. Управління конфліктами.	12	4	4	6	12	2	2	8
13. Переговори як метод урегулювання та вирішення конфліктів.	12	2	4	6	12			12
14. Посередництво (медіація) в регулюванні конфліктів.	10	2	2	6	10			10
<i>Разом</i>	<i>34</i>	<i>6</i>	<i>10</i>	<i>18</i>	<i>34</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>30</i>
Усього годин / кредитів ECTS	150	30	44	76	150	6	8	136

5. Темы лекційних і практичних занять

5.1. Темы лекційних занять

Темы навчальної дисципліни	Темы лекцій	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Теоретичні основи управління конфліктами.			
1. Сутність конфлікту і його природа.	1. Сутність конфлікту і його природа.	2	
2. Структура конфлікту.	2. Структура конфлікту.	2	2
3. Динаміка конфлікту.	3. Динаміка конфлікту.	2	
4. Стратегії та тактики участі в конфлікті.	4. Стратегії та тактики участі в конфлікті.	2	
Модуль 2. Внутрішньоособистісні та міжособистісні конфлікти.			
5. Внутрішньоособистісні конфлікти	5. Внутрішньоособистісні конфлікти	2	
6. Трансакційний аналіз внутрішньоособистісних та міжособистісних конфліктів.	6. Трансакційний аналіз внутрішньоособистісних та міжособистісних конфліктів.	2	2
7. Конфліктогени як причини виникнення міжособистісних конфліктів.	7. Конфліктогени як причини виникнення міжособистісних конфліктів.	2	
Модуль 3. Особливі типи конфліктів Особливості конфліктів в різних сферах	Модуль 3. Особливі типи конфліктів Особливості конфліктів в різних сферах		
8: Природа конфліктів в в трудовому колективі.	8: Природа конфліктів в в трудовому колективі.	2	
9. Інноваційні конфлікти.	9. Інноваційні конфлікти.	2	
10. Управлінські конфлікти.	10. Управлінські конфлікти.	2	
11. Юридичні конфлікти	11. Юридичні конфлікти	2	
Модуль 4. Управління та регулювання конфліктами.			
12. Управління конфліктами.	12.1. Поняття та зміст управління конфліктами.	2	2
	12.2. Підходи до управління конфліктами.		
13. Переговори як метод урегулювання и вирішення конфліктів.	13. Переговори як метод урегулювання и вирішення конфліктів.	2	
14. Посередництво (медіація) в регулюванні конфліктів	14. Посередництво (медіація) в регулюванні конфліктів	2	
Усього годин	Усього годин	30	6

5.2. Теми практичних занять

Теми навчальної дисципліни	Теми практичних занять	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Теоретичні основи управління конфліктами.			
1. Сутність конфлікту і його природа.	1. Сутність конфлікту і його природа.	2	
2. Структура конфлікту.	2. Структура конфлікту.	2	2
3. Динаміка конфлікту.	3. Динаміка конфлікту.	2	
4. Стратегії та тактики участі в конфлікті.	4. Стратегії та тактики участі в конфлікті.	2	
Модуль 2. Внутрішньо особистісні та міжособистісний конфлікти.			
5. Внутрішньоособистісні конфлікти.	5.1. Структура особистості за Фрейдом та основні внутрішньо особистісні конфлікти.	2	2
	5.2. Психологічний захист та його основні види.	2	
6. Трансакційний аналіз внутрішньоособистісних та міжособистісних конфліктів.	6.1. Структура особистості за Е. Берном.	2	
	6.2. Трансакційний аналіз.	2	
7. Конфліктогени як причини виникнення міжособистісних конфліктів.	7. Конфліктогени як причини виникнення міжособистісних конфліктів.	2	
	Колоквіум	2	
Модуль 3. Особливі типи конфліктів Особливості конфліктів в різних сферах.			
8. Природа конфліктів в трудовому колективі.	8.1. Природа конфліктів в трудовому колективі.	2	2
	8.2. Засоби попередження та вирішення трудових конфліктів по «вертикалі».	2	
9. Інноваційні конфлікти.	9.1. Інноваційні конфлікти та причини їх виникнення.	2	
	9.2. Попередження та регулювання інноваційних конфліктів.	2	
10. Управлінські конфлікти.	10.1. Сутність управління.	2	
	10.2. Класифікація управлінських протиріч та конфліктів.	2	
11. Юридичні конфлікти.	11. Юридичні конфлікти.	2	
Модуль 4. Управління та регулювання конфліктами.			
12. Управління конфліктами.	12.1. Поняття та зміст управління конфліктами.	2	2
	12.2. Підходи до управління конфліктами.	2	

13. Переговори як метод урегулювання і вирішення конфліктів.	13.1. Переговори як метод урегулювання і вирішення конфліктів.	2	
14. Посередництво (медіація) в регулюванні конфліктів.	14. Посередництво (медіація) в регулюванні конфліктів.	2	
	Колоквіум	2	
Усього годин	Усього годин	44	8

6. *Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Бізнес-планування» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів передбачає:

– контроль якості засвоєння студентами матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист реферату за ініціативи студента, контрольна робота. За результатами практичних занять із кожного з чотирьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка – 10 балів), що включається до підсумкової оцінки знань;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на колоквіумах. Проводяться два колоквіуми. Максимальна оцінка з кожного колоквіуму становить 25 балів.

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів з дисципліни є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якої студент отримує залік, становить 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів

Поточний контроль						Самостійна робота студентів	Підсумкова оцінка знань
Практичні заняття				Колоквіуми			
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	Модуль № 4	Колоквіум № 1	Колоквіум № 2		
max 10	max 10	max 10	max 10	max 25	max 25	max 10	max 100

Критерії оцінювання з дисципліни «Управління конфліктами»

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний		Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі

контроль на практичному занятті	Max 10	окремі несуттєві недоліки.
	8	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	6	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 25	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	23	Результати опрацювання матеріалу високі, але незначна кількість несуттєвих помилок.
	20	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки.
	16	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	12	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 10	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	9	У роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	8	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	7	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом.
	6	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Управління конфліктами» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	Зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	Зараховано	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною	Зараховано	

	кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	Не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

7.1. Нормативно-правові акти.

1. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 3.03.1998р., № 137/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 20.05.2020).

2. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів: Рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 29.09. 2017 р. № 839. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0839884-17> (дата звернення: 20.05.2020).

3. Про медіацію: проект Закону України №7481. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67831 (дата звернення: 20.05.2020).

7.2. Література

Основна література

1. Балабанова Л. В., Савельєва К. В. Конфліктологія: навч. посіб. Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2009. 280 с.

2. Бахмач О. П. Конфліктологія. Київ: Вища школа, 2003. 456 с.

3. Ващук В. М. Конфліктологія. Київ: Знання, 2003. 302 с.

4. Гірник А. М. Основи конфліктології: навч. посіб. / за заг. ред. за заг. ред. А. М. Гірник. Київ: Києво-Могилян. акад., 2010. 222 с.

5. Долинська Л. В., Матяш-Заяц Л. П. Психологія конфлікту: навч. посіб. Київ: Каравела, 2016. 304 с.

6. Конфлікти: структура, ескалація, залагодження: навч. посіб. / за заг. ред. за заг. ред. А. М. Гірник, А. Ю. Бобро. Київ: Вид-во: «Основи», 2004. 175 с.

1. Конфліктологія: навч. посіб. / Л. М. Герасіна, М. П. Требін, В. Д. Воднік та ін. Харків: Право, 2012. 128 с. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2012/Konfliktologiy_2012.pdf (дата звернення: 25.05.2020).

7. Ложкін Г. В., Юрковський Е., Моначін І. Практикум з конфліктології. Тернопіль: Воля, 2005. 168 с.

8. Нагаєв В. М. Конфліктологія: курс лекцій (модульний варіант): навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 198 с.

9. Нагаєв В. М. Конфліктологія: навч. посіб. Київ: Центр навч. літ., 2004. 198 с.

10. Орлянський В. С. Конфліктологія. URL:

<https://westudents.com.ua/knigi/510-konflktologya-orlyanskiy-BC.html>

11. Орлянський В. С. Конфліктологія: навч. посіб. для вузів / В. С. Орлянський; Мін-во освіти і науки України, Запорізький нац. техн. ун-т. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 159 с.
12. Пірен М. І. Конфліктологія. Київ: МАУП, 2003. 360 с.
13. Пірен М. І. Кофліктологія. Київ: МАУП, 2005. 360 с.
14. Русинка І. Конфліктологія. Психологія запобігання і управління конфліктами: навч. посіб. Київ: Професіонал, 2007. 334с.
15. Скібіцька Л. Конфліктологія: навч. посіб. для студ. вищих навчальних закладів. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 383 с.
16. Сум В. Ч. Конфліктологія. Київ: Знання, 2004. 431 с.
17. Тихомирова Є. Б, Постоловський С. Р. Конфліктологія та теорія переговорів: підруч. Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. 240 с.
18. Цюрупа М. В. Основи конфліктології та теорії переговорів: навч. посіб. Київ: Кондор, 2009. 192 с.
19. Щукін Г. К. Конфліктологія. Київ: Либідь, 2007. 400 с.
20. Яхно Т. П., Куревіна І. О. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 168 с.

Додаткова література

1. Джелалі В. О. Психологія вирішення конфліктів: навч. посіб. / за заг. ред. В. О. Джелалі. Харків-Київ: Р. И. Ф., 2006. 320 с.
2. Дуткевич Т. В. Конфліктологія з основами психології управління: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Дуткевич. Київ: Центр навч. літератури, 2005. 456 с.
3. Ложкин Г. В., Повякель Н. И. Практическая психология конфликта. Київ: МАУП, 2000. 256 с.
4. Орбан-Лембрик Л. Є. Психологія управління: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2003. 568 с.
5. Психологія управління: підруч. (з грифом МОН України). 5-те видання, перероб. та доп. / Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 492 с.
6. Скотт Д. Г. Конфликты: пути их преодоления. Киев: Внешторгиздат, 1991. 191 с.
7. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В. Економіка та менеджмент праці (праксеологічний аспект): навч. посіб. Житомир: ЖДТУ, 2004. 378 с.
8. Юридична психологія: підруч. / за заг. ред. Александров Д. О., Андросюк В. Г., Казміренко Л. І. та ін.: заг. ред. Л. І. Казміренко, Є. М. Моїсеєва. Вид. 2-є, доопр. та доп. Київ: КНТ, 2008. 352 с.
9. Юридична психологія. Словник: навч. посіб. / за заг. ред. Александров Д. О., Андросюк В. Г. та ін. Київ: КНТ, 2008. 140 с.

7.3. Інтернет-ресурси.

1. Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/> (дата

звернення: 25.05.2020).

2. Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 25.05.2020).

3. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/> (дата звернення: 25.05.2020).

4. Посібник ОЕСР з питань врегулювання конфлікту інтересів на публічній службі. URL: <http://www.oecd.org/gov/ethics/2957345.pdf>

5. Політики і практики запобігання конфлікту інтересів у дев'яти країнах ЄС. Порівняльний огляд. URL: <http://www.sigmaweb.org/publicationsdocuments/42618438.pdf> (дата звернення: 25.05.2020).

6. Офіційний портал Українського центру медіації. URL: <https://ukrmediation.com.ua/ua/> (дата звернення: 25.05.2020).

7. Офіційний портал Національної служби посередництва і примирення. URL: www.nspp.gov.ua (дата звернення: 25.05.2020).

8. Офіційний портал Центру міжнародної безпеки та партнерства. URL: www.ispc.org.ua International Security and Partnership Center (дата звернення: 25.05.2020).

7.4. СЕНМК.

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри економічної теорії. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=149:kafedra-ekonomichnoi-teorii&Itemid=151.

7.5. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Передплачено доступ до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM).

Доступ можливий у залі правової інформації Навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).